

[Statsministeren.]

til de hjemløse var rimelig, og det maa paaskønnes, synes jeg, at en Komité, hvori ogsaa Socialministeren har Sæde, søgte at tilvejebringe og fordele en Hjælp, som skaffedes ad privat Vej, og som hidtil var nægtet de hjemløse af Bevillingsmyndighederne. Jeg opfatter denne Hjælpevirksomhed saadan, at den maa anses for at være rent foreløbig. Hvis det i Tirsdags forelagte Lovforslag vedtages, bliver der ogsaa for uorganiserede trængende Adgang til en beskeden Hjælp efter Lovens Regler, og saa vil den private Hjælpevirksomhed formodentlig ogsaa være naaet til Mulighedernes Ende, saaledes at dette Foretagende derfor kan afvikles.

Om Kriseforslagets Indhold og Nødvendighed har Socialministeren udtalt sig ved Lovforslagets Fremsættelse, og Nødvendigheden ses jo af den Oplysning, han gav, at der pr. 1. December var over 16 000 arbejdsløse — altsaa over $\frac{1}{4}$ af de arbejdsløse —, der ikke oppebar Understøttelse. Det vil sige, at disse 16 000 havde en meget langvarig Arbejdsløshed bag sig. Nu er Tallet 16 000 utvivlsomt stærkt forøget siden da, det er vel nu 17 000 eller 18 000 eller maaske endnu mere. Det er ikke ubekendt, at dette Misforhold i høj Grad har sin Oprindelse fra den Nedskaering, der fandt Sted i 1927, da Krisehjælpen til arbejdsløse ophævedes paa Trods af de kriseagtige Tilstande, der var til Stede, og som nu synes at komme igen efter en kortvarig Bedring. Men naturligvis er disse Aktioner og Nødlove ikke Midler i og for sig mod Arbejdsløshed; de er Samfundets Midler, en yderst beskeden Indsats mod, at Borgere overvældes af Sult og Nød. Jeg skal senere beskæftige mig mere indgaaende med Krisen og Arbejdsløsheden, men skal her blot anføre, hvad selv Forespørgerne utvivlsomt ved, og hvad der for øvrigt fremgik af den ærede Ordførers (Hans Hansen) Bemærkninger, at Arbejdsløsheden jo hænger naturnødvendigt, om jeg saa maa sige, sammen med det bestaaende Samfundssystem. Man kan maaske indskrænke Arbejdsløsheden, og man kan mildne Følgerne af den, men den afhjælpes kun, naar et andet Produktionssystem etableres.

Jeg skal senere ogsaa omtale, hvad

der gøres og formentlig bør gøres for denne nævnte Indskrænkning i Arbejdsløsheden, som er en Mulighed — foreløbig maa jeg blot have Lov til at udtale min Forbavelse over den Interesse, som er vist fra de 3 Forespørgere, hele Retsforbundets Styrke. Vi ved, at dette Parti stærkere end noget andet forkaster Samfundets eller Statens Indgriben; intet andet Parti sætter som dette Individet paa Hæderspladsen og Samfundsfølelsen, Solidariteten mellem Borgere, i Skammekrogen. Det hedder herom i Partiets Program, at det er Statens Op-gave at værne Borgernes Frihed, og al Tvang ud over dette Formaal er uberettiget. Altsaa enhver Indgriben fra Samfundets Side for at mildne, for at indskrænke Arbejdsløsheden, for at øve en gavnlig Indvirkning paa Produktionsforholdene, saa meget eller saa lidt som man er i Stand dertil under det herskende System — alt dette er efter Forespørgernes Mening uberettiget. Derfor siger jeg: Jeg forbavses over, at det just er *dem*, der kommer og spørger og viser Interesse for denne Sag, thi vi kender jo de ærede Forespørgeres og deres Partis hele Holdning. Med Hensyn til de sociale Vanskeligheder kender vi dels Programmet, og dels har vi en vis Erfaring for, hvorledes dette Parti hidtil har stillet sig. I Programmet hedder det: Al offentlig Understøttelse og Forsorg bortfalder undtagen for abnorme og Krøblinge. De arbejdsløse, som har glædet sig, da de for et Par Dage siden læste, at nu havde Retsforbundet rejst de arbejdsløses Sag i Rigsdagen, har glædet sig for tidligt, thi efter Partiets Mening skal de nødlidende, de arbejdsløse og de hjemløse ingen Hjælp have; det lidt, nogle af dem allerede nu oppebærer, skal berøves dem, naar Forespørgerne faar Magt dertil. Det er Partiets Villie, den blev ganske vist ikke udtrykt af den ærede Ordfører for Forespørgerne, men Partiets Lov er vel gældende, og Partiets Praksis kender vi jo. Dette Parti, der nu altsaa aabenbarer sin varme Interesse for de arbejdsløse og hjemløse, stemte i 1927 under en alvorlig Arbejdsløshed for Ophævelse af Krisehjælpen, og derved blev 20 000—30 000 Mennesker paa een Dag praktisk talt sat paa Gaden og mistede enhver Ret til det daglige Brød — det var de langtvarende arbejdsløse, der be-